

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા

સત્સંગ વિહાર - ૧ : પ્રેક્ટિસપેપર-૩

જવાબાપત્ર - ૩

સમય : ૨ કલાક
કુલ માર્ક્સ : ૧૦૦

પ્ર. ૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૫૦]

૧. શ્રીજી મહારાજનો પહૃાભિષેક કચા સ્થળે કરવામાં આવ્યો હતો ?

૧. જેતલપુર

૨. જેતપુર

૩. પિપલાણા

૧. 2

૨. વ્યાપકાનંદ સ્વામીએ કોનો જુવ લઈ ધોડીને જુવતી કરી ?

૧. માખીનો

૨. મર્છરનો

૩. પતંગિયાનો

૨. 2

૩. જન્મ-મરણના ચક્રમાં જુવ કયો સર્વોત્તમ દેણ ધારણ કરે છે ?

૧. પશુનો

૨. વૃક્ષનો

૩. મનુષ્યનો

૩. 3

૪. રામાનંદ સ્વામીએ નીલકંઠ વર્ણને કચાં દીક્ષા આપી હતી ?

૧. જેતલપુરમાં

૨. લોચામાં

૩. પિપલાણામાં

૪. 3

૫. ધર્મદેવ ધનશ્યામને નિત્ય શું શીખવતા ?

૧. માળા

૨. હિંદુ શાસ્ત્ર

૩. તરણકલા

૫. 2

૬. મૂળજી ભગતે ગામના વૃદ્ધોને શું કરતા જોયાં ?

૧. ગામના વૃદ્ધો ગામગપાટા કરતા હતા, કોઈપણ ભગવાનનું નામ લેતું ન હતું.

૬. 1

૨. સર્વ વૃદ્ધો ભગવાનનું નામ સ્વરૂપણ કરતા હતા.

૩. સર્વ વૃદ્ધો પોતાના પૌત્રોને ભગવાનની વાતો કરતા હતા.

૭. એકાદશી કેટલી રીતે કરી શકાય છે ?

૧. ૧

૨. ૨

૩. ૩

૭. 3

૮. યોગીજી મહારાજનો જન્મ કચા વર્ષમાં (સને) થયો હતો ?

૧. ૧૮૬૪

૨. ૧૮૬૨

૩. ૧૮૬૩

૮. 2

૯. કુંગાળી-લસણ અને હિંગ આપણે શા માટે ન ખવાય ?

૧. તે રોગનું કારણ છે.

૨. તે ખોરાક તામસી છે.

૩. તે આપણને મૃત્યુ આપે છે.

૯. 2

૧૦. હિમરાજ શાહ કચા પ્રસંગ દ્વારા સૌ પ્રથમવાર સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સંપર્કમાં આવ્યા ?

૧. ગોપાળાનંદ સ્વામીએ માંગેલ ધર્મદા દ્વારા

૧૦. 2

૨. ગોપાળાનંદ સ્વામીની નાડી તપાસતા

૩. ગોપાળાનંદની કથાવાર્તા દ્વારા

૧૧. પુનર્જીવન પર સંશોધન કરનાર સંશોધનકાર કોણ છે ?	૧. આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઇન ૨. ઈઆન સ્ટીવન્સન ૩. કોપરનીકસ	૧૧. 2
૧૨. પ્રમુખસ્વામીની કેટલા વર્ષની ઉમરે સંસ્થાના પ્રમુખપદે વરણી કરવામાં આવી ?	૧. ૧૮ ૨. ૧૯ ૩. ૨૮	૧૨. 3
૧૩. ભગવાનને પંચતત્ત્વ સહિત પૂજવા એટલે શું ?	૧. આરતી ૨. પૂજા ૩. દંડવત्	૧૩. 1
૧૪. શ્રીજી મહારાજે કૂલદોલનો ઉત્સવ કયા સ્થળે ઉજવ્યો હતો ?	૧. પંચાળા ૨. સારંગપુર ૩. વડતાલ	૧૪. 1
૧૫. શ્રીજી મહારાજને તેમના ભક્તોએ ચાર લક્ષણથી ઓળખ્યા છે. નીચેનું કચું લક્ષણ તેમાનું નથી ?	૧. દિવ્ય સ્વરૂપ ૨. સર્વોપર્દી ૩. વિષ્ણુના અવતાર	૧૫. 3
૧૬. યોગીજી મહારાજનો જન્મ કયાં થયો હતો ?	૧. ધારીમાં ૨. મહેળાવમાં ૩. ચાણસદમાં	૧૬. 1
૧૭. વર્તમાન ધરાવ્યા બાદ, ગળામાં શું ધારણ કરવામાં આવે છે ?	૧. કૂલદાર ૨. માળા ૩. બે સેરની કંઠી	૧૭. 3
૧૮. બાળસભામાં શું ન કરવું જોઈએ ?	૧. સભામાં ભાગ લેવો. ૨. અન્ય બાળકને હેરાન કરવા. ૩. ધ્યાન આપવું.	૧૮. 2
૧૯. વાધા ખાચરની સર્વે ઉપાધિ ટળી ગઈ. તેમના ભૂંડા સ્વભા અને દુર્ગુણો ટળી ગયા. જ્યારે તેમને -	૧. નિરાવરણ સ્થિતિ થઈ ૨. અંતરમાં શાંતિ થઈ ૩. બંને	૧૯. 1
૨૦. કોણે શ્રીજી મહારાજને પુછ્યું કે “મહારાજ તમે ડાબી બાજુથી જમણી તરફ શા માટે જોયું ?”	૧. દાદાખાચરે ૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ૩. મુક્તાનંદ સ્વામીએ	૨૦. 3
૨૧. ગાઢી સોંપવાના પ્રસંગને શું કહેવામાં આવે છે ?	૧. મંગલાચરણ ૨. પાઠોસ્વા ૩. પહૃાભિષેક	૨૧. 3
૨૨. “આ અમારે રહેવાનું અક્ષરધામ છે.” આ વાક્ય શ્રીજી મહારાજે કોને ઉદ્દેશીને કહ્યું ?	૧. ગોપાળાનંદ સ્વામીને ૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને ૩. પોતાને	૨૨. 2
૨૩. પ્રગાટ સત્પુરુષ શું છે ?	૧. સદ્ગુરુ ૨. સંત ૩. મોક્ષનું દ્વાર	૨૩. 3
૨૪. જ્યારે શ્રીજી મહારાજ શોભારામના દ્વારે આવ્યા ત્યારે શોભારામે શું કર્યું ?	૧. માઝી માંગી ૨. પસ્તાવો કર્યો ૩. કાઢી મૂક્યા	૨૪. 3

૨૫. જ્યારે માતાએ ઠાકોરજીને દૂધ ધરાવ્યા વિના મૂળજીને આપવાની ના પાડી ત્યારે મૂળજીએ માતાને શું કહ્યું ?

૧. માતા, હું પ્રતિક્ષા કરીશ.

૨૫. 3

૨. માતા, ભગવાન દરેક જીવમાં રહ્યા છે એટલે ધરાવીએ નહી તો ચાલે.

૩. માતા, ભગવાન મારામાં રહ્યા છે, જ્યારે હું દૂધ પીવું છું ત્યારે ભગવાન જ દૂધ પીવે છે.

૨૬. વાધાખાચર જુનાગઢ હતા ત્યારે ભગતજી મહારાજે તેમને શું વાત કરી ?

૧. શ્રીજી મહારાજ સર્વોપરી છે.

૨૬. 2

૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી મૂળઅક્ષર છે. ૩. પોતે મોટા સેવક છે.

૨૭. કોણે સહજાનંદ સ્વામીને પોતાના ઉત્તરાધિકારી દર્શાવ્યા ?

૧. મુક્તાનંદ સ્વામીએ

૨. બ્રહ્માનંદ સ્વામીએ

૩. રામાનંદ સ્વામીએ

૨૭. 3

૨૮. પર્વતભાઈને પોતાની સમક્ષ કેટલા અવતારોના દર્શન થયા ?

૧. ૨૨

૨. ૨૩

૩. ૨૪

૨૮. 3

૨૯. અક્ષરધામમાં જવાની બે પાંખો છે. આજ્ઞા અને ઉપાસના, આજ્ઞા એટલે શું ?

૧. ભક્તિનો પ્રકાર

૨. અન્યને આદેશ આપવો

૩. મુખ્ય આધ્યાત્મિક આદેશ

૨૯. 3

૩૦. આરતીની રચના ક્યા સ્થળે કરવામાં આવી હતી ?

૧. જૈતપુર

૨. પિપલાણા

૩. કાલવણી

૩૦. 3

૩૧. માનસી પૂજા કરવાથી...

૧. ભગવાન પ્રસંગ થાય છે

૩૧. 3

૨. આપણને આનંદનો અનુભવ થાય છે.

૩. બંને વિકલ્પો

૩૨. ફરાળ ઉપરાંત અગિયારસના દિવસે શું કરવું ?

૧. ભજન

૨. ટીવી-સિનેમા જોવા

૩. એકપણ વિકલ્પ નહિ

૩૨. 1

૩૩. શિક્ષાપત્રીમાં કેટલા શલોક છે ?

૧. ૨૧૨

૨. ૨૧૬

૩. ૨૬૨

૩૩. 1

૩૪. વડતાલથી નીકળ્યા બાદ, શાસ્ત્રીજી મહારાજે સર્વ પ્રથમ કચુ મંદિર કચુ ?

૧. વઠવાળનું

૨. સુરતનું

૩. બોચાસણનું

૩૪. 3

૩૫. દશારથ રાજાએ કોને તીર માર્યું ?

૧. પંખીને

૨. શ્રવણને

૩. શ્રવણના માતા-પિતાને

૩૫. 2

૩૬. શ્રીજી મહારાજે કેટલા મંદિરો બાંધ્યા ?

૧. ૧

૨. ૪

૩. ૬

૩૬. 3

૩૭. આરતીની રચના ક્યા કરવામાં આવી ?

૧. જૈતપુરમાં

૨. પિપલાણામાં

૩. કાલવણીમાં

૩૭. 3

૩૮. પુનર્જન્મ એટલે.... (પુનર્જન્મનો અર્થ....)

૧. પુનર્જન્મ

૨. મરણ

૩. મોક્ષ

૩૮. 1

૩૯. રામપ્રતાપભાઈને ઘનશ્યામના એક સાથે કેટલા મંદિરોમાં દર્શન થયા ?

૧. ૩

૨. ૬

૩. ૨

૩૯. 1

૪૦. શ્રીજી મહારાજનું રહેવાનું ધામ કોણ છે ?

૧. મુક્તાનંદ સ્વામી

૨. યોગીજી મહારાજ

૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી

૪૦. 3

૪૧. શિક્ષાપત્રીમાં કેટલા શલોક છે ?

(૧) ૨૧૨

(૨) ૨૧૬

(૩) ૨૬૨

૪૧. 1

૪૨. આરતીની રૂચના કચાં કરવામાં આવી ?

(૧) જોતપુરમાં

(૨) પિપળાણામાં

(૩) કાલવાળીમાં

૪૨. 3

૪૩. પુનર્જન્મ એટલે.... (પુનર્જન્મનો અર્થ....)

(૧) પુનર્જન્મ

(૨) મરણ

(૩) મોક્ષ

૪૩. 1

૪૪. ઘનશ્યામના માતાનું નામ શું હતું ?

(૧) ભક્તિદેવી

(૨) શારદાદેવી

(૩) સુવાસીની

૪૪. 1

૪૫. યોગીજી મહારાજનું દીક્ષાનું નામ શું હતું ?

(૧) સાધુ જ્ઞાનજ્ઞવનદાસ

(૨) સાધુ યજ્ઞપુરુષદાસ

(૩) સાધુ નારાયણસ્વરૂપદાસ

૪૫. 1

૪૬. પૂજમાં કેટલા દંડવત્ કરવા જોઈએ ?

(૧) ૪

(૨) ૫

(૩) ૬

૪૬. 3

૪૭. શ્રવણના જીવન પરથી આપણાને શું શીખવા મળે છે ?

(૧) સારા કાર્યકર બનવાનું

(૨) માતા-પિતાની સેવા કરવાનું

૪૭. 2

(૩) તીર્થયાત્રા કરવાની

૪૮. શ્રીજી મહારાજે લાડુદાનજ્ઞના બધા સંકલ્પો પૂરા કર્યા ત્યારે તેમણે કઈ કવિતા ગાઈ ?

(૧) આજની ઘડી રે ધન્ય...

(૨) તારો ચટક રંગીલો...

૪૮. 1

(૩) રાજ મારે દિનદિન દિવાળી રે...

૪૯. સ્વામીબાપાનું બાળપણાનું નામ શું હતું ?

(૧) યોગીજી મહારાજ

(૨) શાંતિલાલ

(૩) કુંગર ભગત

૪૯. 2

૫૦. શ્રીજી મહારાજે દેહનો ત્યાગ કર્યાં કર્યો ?

(૧) જૂનાગઢમાં

(૨) સારંગપુરમાં

(૩) ગઢામાં

૫૦. 3

૧. વેદોમાં આત્મા-પરમાત્માનું જ્ઞાન હોતું નથી.	૧. ☒ ✗
૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી બાળમંડળના વિકાસની ઈરછા રાખતા હતા.	૨. ☒ ✗
૩. લાડુદાનની એક ઈરછા એ હતી કે શ્રીમદ્ ભાગવત કાળા કપડામાં વીઠેલુ હોય.	૩. ☒ ✓
૪. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થાની દેશ-વિદેશની પ્રવૃત્તિઓ, શાળા-છાઅાલયોના	૪. ☒ ✓
બાંધકામ-સારસંભાળ તેમજ સંચાલન અને શિષ્યવૃત્તિ દ્વારા શૈક્ષણિક સેવા કરવામાં આવે છે.	
૫. ૧૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૮૮૬ના દિવસે શિક્ષાપત્રીનું લેખનકાર્ય પૂર્ણ થયું હતું.	૫. ☒ ✓
૬. ગોપાળાનંદ સ્વામી કહે છે કે સમગ્ર બ્રહ્માંડમાં શ્રીજી મહારાજની ઈરછા વિના સૂક્ષ્મ પાંદડુ હલવા સમર્થ છે.	૬. ☒ ✗
૭. જો આપણે ભગવાનને દાન કરીએ તો આપણા પૈસા અપવિત્ર થાય છે.	૭. ☒ ✗
૮. શ્રીજી મહારાજ મધરાત્રે તેમના સ્વર્ણમાંથી જાગ્યા અને મુક્તાનંદ સ્વામીને તે સ્વર્ણની જાગ કરી.	૮. ☒ ✓
૯. યોગીજી મહારાજને વિનુભાઈએ રોકયા ત્યાં સુધીમાં યોગીજી મહારાજે ઘનશ્યામ ભગતને ૩ દંડવત્ કરી દીધા હતા.	૯. ☒ ✓
૧૦. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જે અક્ષરબ્રહ્મ અથવા બ્રહ્મ છે. તેમનો જન્મ ૧૭ ઓક્ટોબર,	૧૦. ☒ ✗
૧૭૮૫ (વિક્રમ સંવત ૧૮૪૧, આસોસુદ પુનમ) અમદાવાદ, જામનગર જીલ્લામાં થયો હતો.	
૧૧. અહિંસાએ હિંદુ ધર્મના ઘણા બધા સિદ્ધાંતોમાંનો એક સિદ્ધાંત છે.	૧૧. ☒ ✓
૧૨. અભેસિંહે મહારાજને પોતાનું માથું કાપવા માટે તલવાર આપી.	૧૨. ☒ ✗
૧૩. શાસ્ત્રીજી મહારાજે પ્રમુખસ્વામી મહારાજને સાધુ તરીકેની દીક્ષા આપી.	૧૩. ☒ ✓
૧૪. દચ્યાનંદ સ્વામીએ મરેલી ઘોડી જુવતી કરી.	૧૪. ☒ ✗
૧૫. ગૃહિત્યાગ કર્યા બાદ ઘનશ્યામ સહજાનંદ સ્વામી તરીકે ઓળખાયા.	૧૫. ☒ ✗
૧૬. સારંગપુર મંદિર શાસ્ત્રીજી મહારાજ દ્વારા નિર્માણ થયું હતું.	૧૬. ☒ ✓
૧૭. ભગતજી મહારાજ શાસ્ત્રીજી મહારાજના ગુરુ બન્યા કારણ કે ભગતજી મહારાજે શાસ્ત્રીજી મહારાજને સ્વામિ અને નારાયણ, અક્ષર અને પુરાધોતમની ઉપાસના સમજાવી.	૧૭. ☒ ✓
૧૮. શ્રીજી મહારાજે કચારેય પણ અનંત બ્રહ્માંના જીવોની મુક્તિ માટે એક સાથે મનુષ્ય દેહ ધર્યો નથી.	૧૮. ☒ ✗
૧૯. કુસંગરૂપી ઝેર પોતાની અસર તરત ૪ દશાવે છે.	૧૯. ☒ ✓
૨૦. પૂજામાં આપણે દક્ષિણ દિશા તરફ મુખ રાખીને બેસીએ છીએ.	૨૦. ☒ ✗

પ્ર.૩ નીચેનાં વિધાનો કોણ - કોને કહે છે તે જણાવો.

[૧૦]

૧. ‘ઠાકોરજુ અત્યારે રમે જ છે.’

કોણ કહે છે : સ્વામીબાપા

કોને કહે છે : કીર્તનને

૨. ‘કંસારમાં જરા ધી નાંખજો.’

કોણ કહે છે : શ્રીજીમહારાજ

કોને કહે છે : રાજુભાને

૩. ‘જુવનચિટ્ર વાંચ્યું, તે ભગતજુ મહારાજનું સ્વરૂપ થઈ ગયા.’

કોણ કહે છે : યોગીજી મહારાજ

કોને કહે છે : વિનુભાઈ અને અન્યને

૪. ‘વોટ ઈંગ આરતી ?’

કોણ કહે છે : સ્વામીબાપા

કોને કહે છે : બાળકોને

૫. ‘હું તમને બધાં તીર્થોમાં લઈ જઈશ.’

કોણ કહે છે : શ્રવણિ

કોને કહે છે : તેનાં માતાપિતાને

પ્ર.૪ નીચે આપેલ કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોક/સ્વામીની વાતોની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો.

[૧૦]

૧. તેં સહનાવવતુ તેં શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ ||

૪. તેં સહ નાવવતુ, સહ નો ભુનકતુ, સહ વીર્ય કરવાવહે ।

તેજસ્વિનાવધીતમસ્તુ, મા વિદ્ધિખાવહે ॥

તેં શાંતિઃ શાંતિઃ શાંતિઃ ||

૨. સેવા તો પોતાની અવગુણ લેવો.

૪. સેવા તો પોતાની શ્રદ્ધા પ્રમાણે થાય તે કરવી, પણ અસેવા તો ન જ કરવી. તે અસેવા તે શું ? જે અવગુણ લેવો. (૨/૧૩૩)

૩. સત્ય, હિત ને પ્રિયરુવચન કહેવું નહીં.

૪. સત્ય હિત ને પ્રિય એવું વચન બોલવું. ને ઉપેક્ષારહિત બોલવું, પણ આગ્રહથી વચન કહેવું નહીં.
(૫/૧૬૪)

૪. નારાયણ સુખદાતા કોટિ ગચ્છા કાશી.
૫. નારાયણ સુખદાતા, દ્વિજકુળ તનુ ધારી (૨)
પામર પતિત ઉદ્ઘાર્યા (૨) અગણિત નરનારી... જચ. ૩
નિત્ય નિત્ય નોતમ લીલા, કરતા અવિનાશી (૨)
અડસથ તીરથ ચરણે (૨) કોટિ ગચ્છા કાશી... જચ. ૪
૬. રોજ સવારે પૂજામાં કરવાની પ્રાર્થના
૭. હે મહારાજ, હે સ્વામી ! હે મહંતસ્વામી મહારાજ! હું હંમેશાં આપની આઝા પાળું, ખરાબ કાર્ય ન કરું,
આપને રાજુ કરી શકું તેવાં બળ-બુદ્ધિ આપજો. કુસંગ થકી રક્ષા કરજો અને સારાનો સંગ આપજો.
માતાપિતાની સેવા કરું અને અભ્યાસ બરાબર કરું અને આપનો આદર્શ ભક્ત બનું એવી શક્તિ
આપજો.

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ લીટીમાં)

[૧૦]

- (૧) ગુણાતીત સંતમાં બધા પ્રગાટ (પાઠ-૧૭)
(૨) વાંચનારને દંડવત् (પાઠ-૨૬)
(૩) બે અજોડ વરદાન (પાઠ-૬)